

Preek over Lukas 7:11-17, 1 Corinthe 15:22-25 NBV

Lieve mensen,

Hebben jullie ook zo meegeleefd de afgelopen weken met die twee broertjes die vermist werden. Nederland was in rep en roer en verschillende vrijwilligers begonnen zoekacties naar Ruben en Julian. U kent de afloop. De lichamen van de jongens zijn gevonden in de buurt van Wijk bij Duurstede. Waarschijnlijk om het leven gebracht door hun vader, die daarna zichzelf van het leven beroofde. Wat een tragedie.

Afschuwelijk.

Na het sterven van de twee jongens was er een Noord-Hollandse evangelist die via de media liet weten dat we ons niet hoeven neer te leggen bij de dood van de twee broertjes. Stel je voor dat de twee jongens na gebed weer zouden terugkomen uit de dood. Dan staat toch het hele land op zijn kop? Heftige reacties via internet.

Scheldpartijen, hoe deze belachelijke christen kon denken dat doden weer tot leven zouden kunnen komen. Ik snap de emotie. Maar tegelijkertijd word ik geconfronteerd met m'n eigen vragen en gevoelens. Ja, maar wacht eens, dat geloof ik eigenlijk ook. Kan God doden opwekken? Zeker weten! Maar ook schaamte.....deze man, deze geloofsgenoot van me, dat wel, brengt wel schade aan het getuigenis van de naam van Jezus. Hij walst over gevoelens van rouw en verdriet heen en roept verwachtingen op die naar mijn mening niet opgeroepen mogen worden. Maar aan de andere kant....de bijbel staat vol met verhalen over mensen die opstaan uit de dood. Sommige uitleggers zijn er snel klaar mee. We hoeven die verhalen niet letterlijk te nemen. Het gaat over het overwinnen van het kwaad door het goede, of zo....maar ja, als de dood dan in werkelijk toch het laatste woord heeft wordt er naar mijn idee niet echt gewonnen, maar verloren. Uiteindelijk leggen we allemaal het loodje. Deze uitleggers doen niet veel anders dan mensen met een kluitje het riet in sturen. In hun optiek is God niet groter dan zij zich met hun boerenverstand kunnen voorstellen. En zo'n God hoef ik niet. Als God niet groter is dan ik kan bedenken en bevatten, dan is Hij geen God. Zo'n God heb je niets aan. Laat ik het maar eerlijk toegeven, ik heb schreeuwend behoefte aan een God die wel groter is dan ik me kan voorstellen. Een God die uitgaat boven de zinloosheid van dit leven, een God die alle waanzin van dit leven een keer gaat recht zetten. Een God die definitief gaat afrekenen met het kwaad en de dood. En het fascinerende is dat God in de bijbel

juist zo naar ons toe komt. En als gelovige wil ik blijven uitgaan van de betrouwbaarheid van de woorden van die bijbel en dus geloof ik echt in die opwekkingen uit de dood die in de bijbel voorkomen. Want er staan er nog al wat. Ik kon er maar liefst tien bedenken. En misschien is dit rijtje nog niet eens compleet. Tien opwekkingen, drie in het Oude Testament, zeven in het Nieuwe Testament. In het Oude Testament komt er een opwekking voor bij Elia (1 Kon.17), hij mag in Sarefat, buiten Israel, een jongen opwekken en teruggeven aan z'n moeder die een weduwe is. En zijn opvolger Elisa (2 Kon.4) wekt een jongen op in Sunem, dat is ongeveer hetzelfde gebied als Nain, waar gebeurd is wat we net hebben gelezen, Jezus wekt een jongeman op uit de dood. Even verder komen we nog een zeer opmerkelijke opwekking uit de dood tegen in 2 Kon.13. Een bende Moabieten was aan het plunderen in Israel. Eén van hun mannen kwam om het leven. En terwijl men bezig was de dode te begraven, kwam er een groep tegenstanders aan. Snel werd de dode in het graf van de inmiddels overleden Eliza geworpen en toen de overleden man in aanraking kwam met de beenderen van Eliza kwam hij tot leven.

In het Nieuwe Testament komen we drie doden opwekkingen tegen door Jezus zelf. Behalve die jongeman uit Nain, waar we vandaag over gelezen hebben, heeft Jezus ook nog het dochtertje van Jairus (Luk.8), de overste van de synagoge, uit de dood opgewekt en de broer van Martha en Maria, Jezus' vriend Lazarus (Joh.11). Hoewel opwekkingen uit de dood niet bepaald alledaags zijn, komen we in Matt. 27 weer een zeer opmerkelijke gebeurtenis tegen. Het staat er met maar één zinnetje, maar het moet de hele stad Jeruzalem op de kop gezet hebben. Op het moment dat Jezus stierf op Golgotha en zijn laatste adem uitblies gingen er graven open en vele gestorven heiligen werden opgewekt en verschenen in Jeruzalem. Meer vermeldt de bijbel niet over deze gebeurtenis. Maar persoonlijk zie ik toch wel verband met de Oudtestamentische opwekkingen van Elia en Eliza. Elia en Eliza waren de grote profeten van het Oude Testament. Jezus laat zien door net als Elia ook een zoon van een weduwe op te wekken en door dat te doen in hetzelfde gebied als Eliza dat hij in dezelfde lijn staat. En zoals de aanraking van het dode lichaam van Eliza een man het leven weer gaf, was het sterven van Jezus een reden om velen het leven terug te geven.

Straks wil ik het nog wel graag over de opstanding uit de dood van Jezus zelf hebben. Die gebeurtenis is allesbeslissend. Al die andere opwekkingen zijn nog maar voorboden van wat er is gebeurd op die grote Paasmorgen.

Na Jezus' hemelvaart, in de geschiedenis van de eerste gemeente, zien we ook nog dat de apostel Petrus Dorcas of Tabitha uit de dood opwekt en Paulus wekt een jongeman Eutychus op uit de dood, die in slaap was gevallen tijdens zijn preek en daarna uit het raam van drie hoog naar beneden viel.

Ik wil nu graag even inzoomen op dat verhaal over die jongeman in Nain en dan kijken of we deze gebeurtenis kunnen plaatsen in het grote verband van de bijbel.

Wat gebeurt er daar in Nain en waarom vertelt Lukas dat verhaal?

Jezus komt in Nain vanuit Kapernaum, of Kfar Nahum zoals de joden zeggen. Ondanks dat dit een voettocht was van ongeveer 40 kilometer is een grote schare met Hem meegelopen. Net toen zij de stad in wilden gaan bij de stadspoort kwam hen een andere stoet tegemoet. Vermoedelijk zal Nain maar één poort hebben gehad. Normaal gesproken is het de gewoonte dat mensen een rouwstoet voorrang verlenen en zich ook aansluiten bij de rouwendenden uit respect voor de overledene en uit meeleven met de nabestaanden. In het warme middenoosten worden mensen meestal begraven op de dag van het overlijden. Speciaal daarvoor ingehuurde klaagvrouwen maken misbaar. Maar in plaats van dat Jezus zich aansluit bij de rouwstoet houdt Hij de stoet tegen. Jezus, die sterker is dan de dood, weigert toe te geven. Hij gaat als het ware de strijd aan met onze grote tegenstander. Het is opmerkelijk dat Lukas hier voor het eerst zegt dat Jezus de Heer is. Dat woord had hij nog niet eerder gebruikt voor Jezus. Maar hier doet Lukas dat wel. Met dat Gr. woord 'kurios' wil Lukas hier aangeven dat Jezus heer en meester is over de situatie. In de confrontatie tussen de macht van de dood en de Heer van het leven heeft Jezus het laatste woord!

Maar laten we eerst even kijken naar Jezus' motieven. We kunnen het lezen in vs. 13: Toen Jezus de weduwe zag werd hij door medelijden bewogen. In de NBG staat 'met ontferming bewogen'. Het Gr. woord verwijst naar de ingewanden, die als zetel van de emoties worden gezien. Je zou kunnen zeggen: het raakte Jezus' diepste innerlijk. Z'n hart draaide zich om. Zullen we dat eerst maar even heel diep tot ons binnenste laten doordringen? De confrontatie met het verdriet van deze weduwe, die

door het verlies van haar enige zoon waarschijnlijk tot de bedelstaf was veroordeeld, raakt Jezus tot in het diepst van Zijn wezen. Hij was bewogen. En wat denk je, zou Jezus ook geraakt zijn door jouw verdriet, denk je dat jouw pijn ook iets met Jezus' hart doet, denk je ook dat jouw gevoelens van gemis het innerlijk van Jezus in beroering brengen. Het raakt Hem, die afschuwelijke dood, die nog altijd huishoudt op deze wereld en nog altijd keihard ons bestaan kan raken. Dat raakt niet alleen ons, gewone mensjes, het beroert het hart van God zelf. Zo zeer, dat het God gemotiveerd heeft om Zijn Zoon op aarde te laten komen, te laten sterven, want die dood mag het niet winnen. Hij moet verslagen! God wil ons niet met z'n allen naar de knoppen laten gaan. Voor dat herstel had Hij alles over. God gaf de hemel leeg! En dan raakt Jezus de baar aan waarop de dode jongen ligt. Volgens de Joodse wet wordt iemand die iets aanraakt waarmee een dode contact heeft gehad onrein. Het lijkt Jezus niet te deren. Jezus, de enige echte reine is bereid onrein te worden om ons het leven weer te geven. Een illustratie van de betekenis van Jezus' komst: Hij die zonder zonde is werd voor ons tot zonde gemaakt!

En dan spreekt Jezus het uit: *Jongeman, Ik zeg je, sta op!* "Ik zeg je" een hoger gezag is er niet. Jezus heeft de autoriteit om dit te zeggen: *Sta op....Dood, geef die jongen terug. Omdat Ik het zeg, daarom.*

Zo gaf Hij deze jongen weer aan z'n moeder terug. Als groot bewijs van Zijn liefde voor mensen, maar ook als onderstreping van Zijn macht. Als groot bewijs dat Hij is wie Hij zegt dat Hij is: de redder van de wereld. En daar getuigen zijn wonderen van. Als we iets verder zouden lezen, dan zouden we de geschiedenis van Johannes de Doper in de gevangenis tegenkomen, die zich vertwijfeld afvraagt of Jezus wel echt die grote verlosser is. De boodschap die Jezus laat doorgeven is simpel. Ga maar vertellen wat je ziet. Blinden worden ziende, lammen wandelen, melaatsen worden gereinigd, doven horen, doden worden opgewekt, armen ontvangen het evangelie. Jezus verkondigde overal dat het Koninkrijk nabij is gekomen. Nu de Koning onder het volk is verschenen moet iedereen weten hoe het zal zijn in dat koninkrijk. In dat koninkrijk is geen plaats meer voor de satan en daarom laat Jezus zien dat Hij de macht heeft bezetenen te bevrijden uit de klauwen van Gods tegenstander. In dat koninkrijk is geen plaats meer voor zonde en daarom rekt Jezus er radikaal mee af op het kruis van Golgotha. In dat koninkrijk is geen plaats meer voor ziekte en Jezus toont dat een enkel woord voldoende is om melaatsen te genezen, blinden het licht in de ogen te geven en doven het gehoor. In dat koninkrijk is geen plaats meer voor

honger en daarom voedt Jezus tot twee maal toe een grote schare mensen. In dat koninkrijk is geen plaats meer voor de dood en daarom wekt Jezus een jongeman op uit de dood.

Met deze wonderen heeft Jezus nog niet ziekte, dood en honger definitief uitgebannen. Dat komt nog. Maar nu laat Hij al wel zien dat Hij het is. Hij onderstreept Zijn boodschap met tekenen die Zijn boodschap overtuigend kracht bijzetten. En dat mag die arme Johannes de Doper in de gevangenis ook geloven. Johannes, al die wonderen dat zijn tekenen dat het waar is. In Jezus is God zelf naar de wereld gekomen om af te rekenen met de macht van zonde, dood en kwaad. En die negen opwekkingen die we tot nu toe in de bijbel tegenkwamen zijn nog maar een voorbode van een veel groter gebeuren. Want hoe bijzonder het ook is dat die jongeman uit Nain weer terugkwam uit de dood, hij is ongetwijfeld later weer gestorven. En ik ga ervan uit dat dit ook geldt voor al die andere opwekkingen die we net hebben genoemd. In die zin is de dood in het leven van deze mensen nog niet definitief verslagen. Dat is nu net wat op de paasmorgen gebeurde toen Jezus zelf uit het graf opstond. Hij die tegen die jongeman zei *'ik zeg je, sta op'* stond zelf op. En niet om later opnieuw te sterven, maar in een nieuw leven. Paulus schrijft later dat Jezus als eersteling zal opstaan en dat degene die van Christus zijn, zullen opstaan bij zijn komst en dan pas zal het einde komen. Alles op zijn tijd. Dat is dus het bredere perspectief. De opwekkingen van die negen verschillende doden zijn voorbodes van de tiende opstanding, de opstanding van Jezus zelf. En Jezus' opstanding is de voorbode van de opstanding van alle gelovigen. En de doorbraak van die nieuwe wereld waar definitief is afgerekend met alles wat nu het leven nog verzuurd en kapot maakt is dus nog toekomst. Maar het gaat er komen. Zo zeker als die jonge man uit Nain opstond, en zo zeker als Jezus zelf opstaan, zo zeker zullen wij opstaan.

Maar er is nog wel één heel belangrijk aspect dat nog benoemd moet worden. Want wie zullen opstaan in een nieuw leven? Zij die Jezus toebehoren! Er is dus blijkbaar een voorwaarde om te mogen delen in dat nieuwe leven. En die voorwaarde is Jezus toebehoren. En dat toebehoren van Jezus gebeurt door geloof. Wie zijn vertrouwen stelt op Jezus dood en opstanding en daarmee zegt dat hij door Jezus verlost wil worden van zonde en dood, die mag delen in Zijn geweldige toekomst.

Het is niet voor niets dat de bijbel dat hele proces van tot geloof komen omschrijft als

sterven en opstaan. Je oude-ik moet dood en je mag dan door de Heilige Geest nieuw leven ontvangen. Je oude-ik moet aan het kruis en je mag samen met Christus opstaan in een nieuw leven. Dat wat hier beeldend wordt besproken is wat er gebeurt als je gelovig wordt. Je erkent dat je het zelf niet redt. Ik leef in een wereld die kapot gaat. Een wereld waar nog steeds Julians en Rubens worden omgebracht. Een wereld waar nog onschuldigen op straat worden doodgestoken met kapmessen. Ik zie het om me heen, ik ervaar het in m'n eigen leven, deze wereld met al dat kwaad, waar de duivel nog altijd rondgaat als een brullende leeuw, waarin we allemaal rondlopen met de dood letterlijk in de schoenen, deze wereld smacht naar verlossing. En dat begint heel gewoon in je eigen leven. Op je knieën bij het kruis. In aanbidding bij dat lege graf in die tuin van Jozef van Arimatea. Als je wel eens in de heilige graftuin in Jeruzalem bent geweest dan weet je dat daar bij het lege graf staat: *He is not here, for He is risen. – Hij is hier niet, omdat Hij is opgestaan.*

En iets verderop staat een grote gedenksteen met de woorden:

Jesus Christ declared with power to be the son of God by the resurrection from the dead (Rom. 1:4)

Jezus Christus verklaart met kracht dat Hij de Zoon van God is door de opstanding uit de dood.

Dat is het antwoord dat we mogen geven. Niet de wonderen van Jezus wegpoetsen als symbolisch. Dan hebben we elkaar niets meer te vertellen. Dan ontkrachten we het Evangelie. Nee, die opwekkingen zijn echt gebeurd. Nogmaals als richtingaanwijzers naar Pasen. En Pasen wijst vooruit naar de komst van Jezus. Wil je mee naar die toekomst? Laat je dan nu bevrijden van je oude-ik door je leven te bouwen op deze Jezus. Want als je dat doet kun je verder. Kracht voor vandaag, blijde hoop voor de toekomst, zegt een opwekkingslied. Hij nodigt je uit. Zijn bewogen hart gaat naar je uit:

Kom maar....Ik ken je.....Ik weet ervan.....Ik weet wat je pijn deed....., Ik weet wat je verkeerd deed,..... Ik weet waar je nog aan vast zit....., kom er mee voor de dag bij Mij, want het is beschikbaar....ook voor jou....eeuwig leven....eeuwig verlost van alles wat je nu nog pijn doen. Geef me je hand en ga mee naar het land dat Ik zal wijzen. Amen.

Mei 2013
G.P. Hartkamp
Wapenveld